dosarul nr. 2-2038/22;
2-22188262-32-2-23122022

H O T Ă R Î R E
ÎN NUMELE LEGII

26 februarie 2024 or. *****

Judecătoria Hînceşti (sediul Ialoveni)
În componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Natalia Doroftei
Grefieri: Victor Opincă şi Lilia Plugaru

Cu participarea:
Reprezentantului reclamantului - Reniţă Vitalie
Pîrîtei - Zubcova Elena
Reprezentantului pîrîtei - avocatul Jumbei Sergiu

examinînd în şedinţă de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul Naţional de Probaţiune către Zubcova Elena, cu privire la încasarea prejudiciului material,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 23.12.2022, Inspectoratul Naţional de Probaţiune s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Zubcova Elena, cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 1 466,30 lei.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Inspectoratul Naţional de Probațiune, a invocat că, în fapt, în baza autorizațiilor nr. *****din 08.10.2019 şi nr. ***** din 18.11.2019 eliberate de către Inspecţia Financiară din subordinea Ministerului Finanţelor, şeful adjunct al Direcţiei inspectare financiară în justiţie, ordine publică şi apărarea statului, Valentina Banceanu şi inspectorul superior din aceiaşi direcţie, Ala Jomir au efectuat inspectarea financiară tematică a unor aspecte din activitatea economico-financiară a Inspectoratului Naţional de Probaţiune al Ministerului Justiţiei, referitor la respectarea pe parcursul anului 2019 (9 luni) a prevederilor Hotărârii Guvernului nr.1281/2018 pentru stabilirea moratoriului temporar privind încadrarea persoanelor în sectorul bugetar în funcțiile vacante înregistrate; corectitudinea calculării salariilor si altor drepturi băneşti în perioada ianuarie 2018 - septembrie 2019, inclusiv în cadrul implementării Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar şi Hotărîrii Guvernului nr. 1231/2018 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270/2018: executarea conformă a cerințelor stipulate în prescripția înaintată urmare a inspectării financiare efectuată în anul 2016, precum şi a efectuat inventarierea, selectivă inopinată a patrimoniului gestionat.

A specificat reclamantul că, în urma inspectării tematice, la 22.11.2019 a fost emis Raportul privind rezultatele inspectării financiare tematice a unor aspecte din activitatea economico-financiară a Inspectoratului Naţional de Probaţiune al Ministerului Justiţiei.

A menționat că, la 09.01.2020 în adresa Inspectoratului Naţional de Probațiune a parvenit Prescripția din ***** nr. ***** emisă de Inspecția financiară cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectărilor financiare tematice efectuate la Ministerul Justiţiei şi la unele autorități administrative şi instituții bugetare din subordine, unde la capitolul III din Prescripţie, s-a indicat că, în rezultatul verificării selective a corectitudinii calculării salariilor şi altor drepturi băneşti pe parcursul anilor 2018-2019 (9 luni) la INP şi ANA au fost stabilite diferite cazuri de încălcare/nerespectare a legislației în domeniu, inclusiv soldate cu suportarea cheltuielilor neîntemeiate/nerecuperate şi neregulamentare în sumă totală de 3025,6 mii lei, inclusiv la INP - 450,0 mii lei (neîntemeiate - 436,9 mii si nerecuperate - 13,1 mii lei) ... ”, fiind solicitat la capitolul VI punctul 3 din Prescripţie: „Cercetarea cazurilor de admitere a iregularităților constatate în cadrul inspectărilor actuale si precedente, cu tragerea la răspundere prevăzută de legislația în domeniu a persoanelor vinovate si întreprinderea acțiunilor relevante întru recuperarea, conform legislației în vigoare, a cheltuielilor neîntemeiate/nerecuperate în mărimile stipulate în rapoartele respective si prescripția prezentă, cu returnarea ulterioară în bugetul de stat a mijloacelor publice restituite, precum si stingerea creanțelor cu termen expirat”.

A subliniat că, nefiind de acord în parte cu Raportul privind rezultatele inspectării financiare şi Prescripţia din ***** nr. ***** emisă de Inspecţia financiară cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectărilor financiare tematice, la 13.03.2020 Inspectoratul Naţional de Probaţiune s-a adresat în instanța de judecată cu privire la anularea în parte a Raportului privind rezultatele inspectării financiare tematice a unor aspecte din activitatea economico-financiară a Inspectoratului Naţional de Probaţiune al Ministerului Justiţiei, anularea în parte a Prescripţiei din ***** nr. 27-04- 03/1449 şi anularea deciziei de soluționare a cererii prealabile din 19.02.2020 nr. 27-12-13/236 emisă de Inspecția financiară.

A invocat că, prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) din 03.02.2021 dosar nr. 3-718/20, s-a hotărât de a respinge acțiunea în contencios administrativ înaintată de Inspectoratul Naţional de Probaţiune împotriva Inspecției financiare, hotărâre menținută fără modificări prin decizia Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău din 02.11.2021 dosar nr. 3a-774/21 şi în baza încheierii nr. 3ra-402/22 din 18.05.2022 emisă de Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie, fiind definitivă şi irevocabilă.

A specificat că, în temeiul actelor indicate, precum şi în scopul respectării procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară, la 05.09.2022 cu nr. ***** a fost înaintată pretenție în adresa pârâtei privind restituirea benevolă a plăţii greșit calculate în mărime de 1 466,30 lei până la data de 31.10.2022, însă până în prezent suma nu a fost achitată.

Finalmente a specificat faptul că, prescripţia din ***** nr. ***** emisă de Inspecţia financiară cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectărilor financiare tematice, fiind un act administrativ definitiv şi irevocabil în baza încheierii nr. 3ra-402/22 din 18.05.2022 emisă de Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie, obligă Inspectoratul Naţional de Probaţiune de a întreprinde acţiunile întru recuperarea, conform legislației în vigoare, a cheltuielilor neîntemeiate de la salariații şi ex-salariații care au beneficiat de plăţi greşit calculate.

Astfel, în temeiul celor menționate, precum şi probelor anexate, în conformitate cu prevederile art. 341 alin. (1) din Codul muncii, art. 2025 alin. (1) din Codul civil, art. 85 alin. (1),

art. 166-167, a solicitat încasarea prejudiciului material din contul pârâtei Zubcova Elena în sumă de 1 466,30 lei.

3. Prin încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul *****) din 21.06.2023, cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul Naţional de Probaţiune către Zubcova Elena, cu privire la încasarea prejudiciului material, a fost primită spre examinarea, cu stabilirea ședinței pentru dezbaterile judiciare.

4. La data de 03.01.2024, prin intermediul SEDP a instanței, reprezentantul pârâtei Zubcova Elena, avocatul Jumbei Sergiu a depus referință la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul Naţional de Probaţiune, prin care a menționat că consideră pretențiile formulate în cererea de chemare în judecată ca fiind neîntemeiate și tardive, reieșind din următoarele.

În contextul art. 395 alin. (1) Codul civil, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acţiune sc naşte la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Respectiv, în speţă reclamantul trebuia să cunoască despre pretinsul fapt al cauzării prejudiciului de la data de 22.11.2019, data la care a fost adus la cunoştinţă reclamantului raportul privind rezultatele inspectării financiare tematice a unor aspecte din activitatea economico-financiară a Inspectoratului Naţional de Probaţiune al Ministerului Justiţiei. în speţă sunt aplicabile normele juridice ale Codului muncii, care reglementează şi obligaţiile angajatorului cu privire la modul de recuperare a prejudiciului cauzat acestuia.

A invocat prevederile art. 342 Codul muncii, care prevede că, până la emiterea ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) privind repararea prejudiciului material de către salariatul în cauză, angajatorul este obligat să efectueze o anchetă de serviciu pentru stabilirea mărimii prejudiciului material pricinuit şi a cauzelor apariției lui. Pentru stabilirea cauzei apariției prejudiciului material este obligatorie solicitarea unei explicații în scris de la salariat. Refuzul de a o prezenta se consemnează într-un proces-verbal semnat de câte un reprezentant al angajatorului şi, respectiv, al salariaților (art. 342 alin. (3) Codul muncii). Salariatul are dreptul să ia cunoștință de toate materialele acumulate în procesul anchetei de serviciu. În caz de apariție a divergențelor privind modul de reparare a prejudiciului material, părțile sunt în drept să se adreseze în instanța de judecată în termen de un an din ziua constatării mărimii prejudiciului.

Respectiv, consideră că, reclamantul a omis termenul special care prescrie dreptul angajatorului la înaintarea acțiunii în instanța de judecată, adică un an din ziua de constatării prejudiciului, fiind neglijate şi obligațiile angajatorului cu privire la modul de recuperare a prejudiciului cauzat acestuia.

Astfel, cererea de chemare în judecată a fost depusă de către reclamant la data de 23.12.2022, adică după expirarea termenului de prescripție de un an, depășind şi termenul general de prescripție de 3 ani, motiv din care cererea urmează să fie respinsă ca fiind tardivă.

Totodată, consideră că, eventualele pretenții ale reclamantului despre o începere a curgerii termenului dc prescripție de la data rămânerii în vigoare a actului administrativ emis dc Inspecția Financiară contravine normelor juridice ale art. 395 Cod civil.

În context, a menționat că, contestarea de către reclamant a actului administrativ al Inspecției Financiare nu l-a împiedicat în vreun mod să-şi revendice pretinsul drept prin înaintarea unei acțiuni civile, în virtutea faptului că încălcarea acestuia (drept) i-a devenit cunoscută la 22.11.2019, iar începutul curgerii termenului de prescripție este condiționată de momentul când partea în proces a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său. Or, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune, dar nu

de la momentul apariției unei obligații în temeiul vreunui act administrativ sau judecătoresc cu privire la recuperarea pretinsului prejudiciu. Respectiv, dreptul la acțiune se naşte la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului dar nu din momentul apariției obligației de recuperare a acestuia.

A subliniat că, ipotetic dacă începerea curgerii termenului de prescripţie are loc din momentul devenirii executorii a actului judecătoresc de respingere a acţiunii înaintate de către reclamant împotriva actului administrativ emis de Inspecţia Financiară, atestă că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîşcani din 03.02.2021, dosar nr. 3-718/20, s-a hotărât de a respinge acțiunea în contencios administrativ înaintată de Inspectoratul National ce Probaţiune împotriva Inspecției financiare, hotărâre menținută fără modificări prin decizia Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău din 02.11.2021 dosar nr. 3a-774/21 şi în baza încheierii nr. 3ra-402/22 din 18.05.2022 citii să de Colegiul civil, comercial şi dc contencios administrativ ai Curţii Supreme de Justiție, fiind definitivă si irevocabilă (copia încheierii nr, 3ra-402/22 din 18.05.2022.

Astfel, decizia Curţii de Apel Chişinău din 02.11.2021 a devenit definitivă şi executorie în ziua pronunțării, deoarece suspendarea acesteia nu a avut loc. În context, termenul de un an, care obliga reclamantul să depună cererea de chemare în judecată (art. 344 alin. (4) Codul muncii) a expirat la 02.11.2022, însă cererea de chemare în judecată a fost depusă de către reclamant la data de 23.12.2022.

Referitor la netemeinicia acțiunii a specificat că, rezultatele controlului efectuat de către Inspecția Financiară la Inspectoratul Naţional de Probaţiune a demonstrat că, achitarea salariului nejustificat pârâtei, în perioada 2018-2019 (9 luni), s-a datorat unei aplicări greșite a legislației în vigoare. În consecință, în conformitate cu art. 148 alin. (5) Codul muncii, salariul plătit în plus salariatului de către angajator (inclusiv în cazul aplicării greșite a legislației în vigoare) nu poate fi urmărit, cu excepția cazurilor unei greșeli de calcul, fapt neatestat în speță.

Finalmente, a învederat că având în vedere cele expuse, solicită respingerea integrală a acțiunii civile ca fiind una tardivă şi, implicit, neîntemeiată.

5. În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului Inspectoratul Național de Probațiune, Reniță Vitalie, a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.

6. În ședința de judecată, pârâta Zubcova Elena susținută de către reprezentantul său, avocatul Jumbei Sergiu, nu au recunoscut cererea de chemare în judecată și au solicitat respingerea acesteia ca fiind tardivă și nefondată.

Aprecierea instanței de judecată:

7. Audiind opinia participanților la proces, examinând cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul Național de Probațiune și materialele dosarului în raport cu normele legale aplicabile speței, instanța de judecată consideră că cererea de chemare în judecată este tardivă și urmează a fi respinsă, din considerentele ce succed.

8. În conformitate cu prevederile art.118 alin.(1),(3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecțiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

9. Conform art.121 și art.122 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului. Circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

10. În conformitate cu art.130 alin.(1)-(4), art.240 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluționarea cauzei.

11. Actele cauzei atestă că, prin acţiunea înaintată împotriva Elenei Zubcova, în baza circumstanțelor invocate, reclamantul Inspectoratul Naţional de Probaţiune a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 1 466,30 lei.

12. Potrivit informației prezentate, în baza ordinului INP nr.***** din *****, Zubcova Elena a fost numită în funcţie de specialist superior.

13. În baza autorizațiilor nr. *****din 08.10.2019 şi nr. ***** din 18.11.2019 eliberate de către Inspecţia Financiară din subordinea Ministerului Finanţelor, de către Direcţia inspectare financiară în justiţie, ordine publică şi apărarea statului, a fost efectuată inspectarea financiară tematică a unor aspecte din activitatea economico-financiară a Inspectoratului Naţional de Probaţiune al Ministerului Justiţiei, referitor la respectarea pe parcursul anului 2019 (9 luni) a prevederilor Hotărârii Guvernului nr.1281/2018 pentru stabilirea moratoriului temporar privind încadrarea persoanelor în sectorul bugetar în funcţiile vacante înregistrate; corectitudinea calculării salariilor si altor drepturi băneşti în perioada ianuarie 2018 - septembrie 2019, inclusiv în cadrul implementării Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar şi Hotărîrii Guvernului nr. 1231/2018 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270/2018 și executarea conformă a cerinţelor stipulate în prescripţia înaintată urmare a inspectării financiare efectuată în anul 2016, precum şi a efectuat inventarierea, selectivă inopinată a patrimoniului gestionat.

14. Ulterior în urma inspectării tematice, la 22.11.2019 a fost emis Raportul privind rezultatele inspectării financiare tematice a unor aspecte din activitatea economico-financiară a Inspectoratului Naţional de Probaţiune al Ministerului Justiţiei, fiind constatate iregularități, inclusiv soldate cu suportarea cheltuielilor neîntemeiate și nerecuperate, precum și a fost stabilit, că de către persoanele responsabile nu au fost întreprinse toate măsurile necesare pentru lichidarea, conform legislației în vigoare, a iregularităților depistate în cadrul inspecției precedente.

15. La data de *****, în adresa Inspectoratului Naţional de Probaţiune a parvenit Prescripţia nr. *****, emisă de către Inspecția financiară cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectărilor financiare tematice efectuate la Ministerul Justiţiei şi la unele autorităţi administrative şi instituţii bugetare din subordine.

16. Potrivit capitolului III din Prescripţie, s-a indicat faptul că în rezultatul verificării selective a corectitudinii calculării salariilor şi altor drepturi băneşti pe parcursul anilor 2018-2019 (9 luni) la INP şi ANA au fost stabilite diferite cazuri de încălcare/nerespectare a legislației în domeniu, inclusiv soldate cu suportarea cheltuielilor neîntemeiate/nerecuperate şi neregulamentare în sumă totală de 3025,6 mii lei, inclusiv la INP - 450,0 mii lei (neîntemeiate -

436,9 mii si nerecuperate - 13,1 mii lei) și, respectiv, 2542,3 mii lei și la ANA-17,9 mii lei(neîntemeiate) și 15,4 mii lei (neregulamentare).

17. La fel, reieșind din conținutul capitolului VI, punctul 3 din Prescripţia sus numită, a fost solicitată cercetarea cazurilor de admitere a iregularităților constatate în cadrul inspectărilor actuale si precedente, cu tragerea la răspundere prevăzută de legislaţia în domeniu a persoanelor vinovate si întreprinderea acţiunilor relevante întru recuperarea, conform legislaţiei în vigoare, a cheltuielilor neîntemeiate/nerecuperate în mărimile stipulate în rapoartele respective si prescripţia prezentă, cu returnarea ulterioară în bugetul de stat a mijloacelor publice restituite, precum si stingerea creanțelor cu termen expirat.

18. Concomitent, la 13.03.2020, Inspectoratul Naţional de Probaţiune nefiind de acord în parte cu Raportul privind rezultatele inspectării financiare şi Prescripţia din ***** nr. ***** emisă de Inspecția financiară cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectărilor financiare tematice, s-a adresat în instanţa de judecată cu privire la anularea în parte a Raportului privind rezultatele inspectării financiare tematice a unor aspecte din activitatea economico-financiară a Inspectoratului Național de Probațiune al Ministerului Justiţiei.

19. Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 03.02.2021 s-a respins acțiunea în contencios administrativ înaintată de Inspectoratul Naţional de Probaţiune împotriva Inspecţiei financiare, hotărâre menținută fără modificări prin decizia Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău din 02.11.2021 şi în baza încheierii nr. 3ra-402/22 din 18.05.2022 emisă de Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie, fiind definitivă şi irevocabilă.

20. Potrivit Raportului din 22.11.2019 privind rezultatele inspectării financiare tematice a unor aspecte din activitatea economico-financiară a Inspectoratului Naţional de Probaţiune al Ministerului Justiţiei, Zubcova Elena, deținând funcția de specialist superior în cadrul INP, angajată prin ordinul nr.***** din ***** a beneficiat de remunerații în sumă totală de 1466,30 lei, ce constituie plăți greși calculate sub formă de premii anuale, suplimente pentru cumularea funcțiilor, contribuții de asigurări sociale și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și achitate de către instituție.

21. La 05.09.2022 cu nr. *****, a fost înaintată pretenție în adresa pârâtei Zubcova Elena, privind restituirea benevolă a plăților greșit calculate în mărime de 1 466,30 lei, fiind acordat termen până la data de 31.10.2022 în vederea depunerii sumei solicitate la contul de decontare a Inspectoratului Național de Probațiune, în caz contrar ultima rezervându-și dreptul de a se adresa cu cerere de chemare în judecată privind restituirea plăților greșit calculate.

22. Instanța de judecată reține că, pârâta Zubcova Elena la data de 03.01.2024, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Jumbei Sergiu prin referința înaintată a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind tardivă și nefondată.

23. În acord cu prevederile art. 391 alin.(1) din Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

24. Conform art. 394 din Codul civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripția, creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepția de tardivitate conform Codului de procedură civilă.

25. În conformitate cu art. 395 alin. (1), (4) din Codul civil, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acțiune. Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului. În acţiunile privind

repararea prejudiciului, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data cînd păgubitul a cunoscut sau trebuia să cunoască atît tipul prejudiciului, cît şi pe cel care răspunde de el.

26. Conform art. 344 Codul muncii, reţinerea de la salariatul vinovat a sumei prejudiciului material care nu depășește salariul mediu lunar se efectuează prin ordinul (dispoziţia, decizia, hotărîrea) angajatorului, care trebuie să fie emis în termen de cel mult o lună din ziua stabilirii mărimii prejudiciului. Dacă suma prejudiciului material ce urmează a fi reţinută de la salariat depăşeşte salariul mediu lunar sau dacă a fost omis termenul menţionat la alin.(1), reţinerea se efectuează conform hotărîrii (deciziei) instanţei de judecată. În cazul în care angajatorul nu respectă modul stabilit pentru repararea prejudiciului material, salariatul este în drept să se adreseze în instanţa de judecată (titlul XII). În caz de apariţie a divergenţelor privind modul de reparare a prejudiciului material, părţile sînt în drept să se adreseze în instanţa de judecată în termen de un an din ziua constatării mărimii prejudiciului (titlul XII).

27. Reieșind din conținutul normelor citate, instanța de judecată reține că, constatarea mărimii prejudiciului a fost efectuată în baza autorizațiilor nr. *****din 08.10.2019 si nr. ***** din 18.11.2019, eliberate de către Inspecţia Financiară din subordinea Ministerului Finanţelor, de către Direcţia inspectare financiară în justiţie, ordine publică si apărarea statului, care a efectuat inspectarea financiară tematică a unor aspecte din activitatea economico-financiară a Inspectoratului Naţional de Probaţiune al Ministerului Justiţiei, referitor la respectarea pe parcursul anului 2019 (9 luni) a prevederilor Hotărîrii Guvernului nr. 1281/2018 pentru stabilirea moratoriului temporar privind încadrarea persoanelor în sectorul bugetar în funcţiile vacante înregistrate; corectitudinea calculării salariilor și altor drepturi bănesti în perioada ianuarie 2018 - septembrie 2019, inclusiv în cadrul implementării Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar și Hotărîrii Guvernului nr. 1231/2018 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270/2018.

28. Ulterior în urma inspectării tematice, la 22.11.2019 a fost emis Raportul privind rezultatele inspectării financiare tematice a unor aspecte din activitatea economico-financiară a Inspectoratului Naţional de Probaţiune al Ministerului Justiţiei.

29. Cu toate acestea cererea de chemare în judecată Inspectoratul Naţional de Probaţiune împotriva Elenei Zubcova, a depus-o la data de 23.12.2022 peste mai mult de 3 ani, cu depășirea termenului general de prescripţie extinctivă, stabilit de art.391 alin.(l) din Cod civil (3 ani de la data aflării), si cu mai mult de 2 ani de termenul prevăzut de art. 344 alin.(4) din Codul muncii (un an de la data calculării).

30. În context, instanța relevă faptul că, în momentul încălcării sau neglijării dreptului subiectiv civil sau al interesului legitim se naşte dreptul la acţiune, care nu este unul absolut, ci, de regulă, trebuie exercitat într-un anumit termen, în intervalul termenului de prescripţie extinctivă.

31. Instanța de judecată relevă și faptul că, termenele de prescripție extinctivă sunt instituite pentru a asigura securitatea și stabilitatea raporturilor juridice, pentru a descuraja abuzurile din partea participanților la raporturile juridice civile, precum și pentru a mobiliza persoanele în apărarea drepturilor sale prin sancționarea pasivității creditorilor unor obligații civile. În acest mod nu poate fi pus la discreția reclamantului momentul începerii curgerii termenului de prescripție, precum nu pot fi puse la discreția acestuia temeiurile de suspendare sau întrerupere a curgerii termenului de prescripție.

32. În susținerea argumentelor enunțate, instanța invocă și practica Curții Europene a Drepturilor Omului potrivit căreia, accesul la justiție poate fi limitat, în special prin instituirea

condițiilor de admisibilitate, domeniu în care statul se bucură de o anumită marjă de apreciere. Aceste limitări trebuie să urmărească un scop legitim, asigurîndu-se o proporţionalitate între interesul persoanei şi scopul legitim urmărit (Guérin contra Franţei, 29 iulie 1998, § 37). Acest lucru înseamnă că limitările nu trebuie să depășească ceea ce este adecvat și necesar pentru a îndeplini „obiectivele de interes general recunoscute de convenție” sau pentru a proteja drepturile și libertățile altor persoane. Regulile de procedură au scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei şi, în special, a asigura securitatea raporturilor juridice, iar cei implicaţi în proceduri trebuie să se aştepte ca aceste reguli să fie aplicate (Miragall Escolano ş.a. contra Spaniei, 25 ianuarie 2000, § 33).

33. Prin urmare, instanța de judecată concluzionează că cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul Naţional de Probaţiune împotriva Elenei Zubcova cu privire la încasarea sumei, urmează a fi respinsă pe motivul omiterii termenului de prescripție, or, într-un stat de drept în care drepturile şi libertățile persoanei sunt proclamate valori supreme, prescripția este menită să asigure protecția efectivă a drepturilor şi intereselor legitime a persoanelor fizice şi juridice.

34. În conformitate cu prevederile art.art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

hotărăşte:

Cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul Naţional de Probaţiune către Zubcova Elena, cu privire la încasarea prejudiciului material, se respinge ca tardivă.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău prin intermediul Judecătoriei Hînceşti (sediul Ialoveni), în termen de 30 zile din momentul pronunţării dispozitivului hotărîrii.

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Natalia Doroftei**